

V Praze dne 12. dubna 2013
Č.j.: 348/13 a 350/13

Stanovisko komise pro hodnocení dopadů regulace

k návrhům

- zákona, kterým se mění zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů
- zákona o služebním platu vojáků z povolání a o změně zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

I. Úvod:

Oba zákony jsou vzájemně provázány, proto i RIA k nim je posuzována jako celek. První novela upravuje mj. služební postupy vojáků a služební a jiné příspěvky. Druhý zákon zavádí samostatný zákon upravující platový systém vojáků. Ten se nyní řídí jinými (obecnějšími) předpisy a údajně nevyhovuje specifikům armády.

II. Připomínky a návrhy změn:

RIA je zpracována jen heslovitě, povrchně, a ryze formálně. Naprosto nevyhovuje požadavkům kladeným na hodnocení dopadů regulace.

Výčet nejvýraznějších prohrěšků:

a) Ani u jednoho zákona není definován věcný problém a není nijak doloženo, že věcný problém existuje. U prvního zákona lze mezi řádky snad vyčíst, že rozhodování o povýšení vojáků je arbitrární. U druhého je naznačeno, že armáda nepřitahuje nové rekruty, je mzdově nekonkurenceschopná a platové odhodnocení neprůhledné (aniž by toto bylo doloženo jediným číslem).

b) Nejsou zvažovány věcné varianty (vyjma zcela formálního zmínění nulové varianty a textu zákonů v předkládané podobě). Obě řešené problematiky přitom jednoznačně nabízí množství variant – zejména druhý zákon, pokud jde o relativní váhu hodnosti, náročnosti úkolů, odpracované doby a dalších složek celkového platu. První zákon např. nabízí variantu, zda verdikt komise o povýšení je jen poradní (návrh zákona) nebo závazný.

c) Nezbytnost úpravy i zvolené řešení jsou zdůvodněny a popsány jen velmi okrajově. U zákona o služebním platu je jednoznačně na místě číselná ilustrace nevhodné struktury platu na typizovaných příkladech, a jak se tato struktura změní přijatým zákonem.

d) Dle zprávy ani jeden zákon nebude mít dopady na státní rozpočet. Toto tvrzení je zjevně nepravdivé:

- Novela zákona o vojácích z povolání mění výši některých příspěvků a pravidla pro jejich poskytování. Toto se přece musí projevit v celkových výdajích. Rovněž tak díky změnám kariérních postupů může dojít k počtu vojáků v jednotlivých hodnostech, což s sebou nese změny v zařazení do platových tříd.

- V části „Identifikace problémů ...“ k zákonu o služebním platu se tvrdí, že „Přetrvávání stávajícího stavu by znamenalo další prohlubování nezájmu zejména mladých občanů o službu v ozbrojených silách a další ztrátu konkurenceschopnosti ozbrojených sil na trhu práce při zvyšujících se neprůhledných nákladech na platové ohodnocení stávajících vojáků“. Tento citát obsahuje dva výroky: Armáda je platově neatraktivní (platí málo). Výdaje na platy vojáků rostou a jsou neprůhledné (utrácí se příliš mnoho). Pokud zákon skutečně řeší tyto problémy, měla by jeho důsledkem být změna výdajů na platy! Ať už směrem nahoru nebo dolů, podle toho, jestli relativně více akcentuje první či druhý problém.

Zákon o služebním platu přitom poměrně konkrétně definuje výši platů dle hodností a některé příspěvky. U zákonů tohoto typu musí komise RIA trvat na jasné kvantifikaci rozpočtových – tj. je nutné prezentovat výdaje na platy při použití stávajících pravidel a po aplikaci nových pravidel (a uvést předpoklady a metodiku výpočtu, výsledky prezentovat transparentně, aby bylo jasné, které změny se projevují ve změnách celkových výdajů).

e) Návrhy nebyly konzultovány ani s jinými orgány státní správy. Přitom hledání inspirace se přímo nabízí u Policie ČR či zahraničních armád.

Za kladný aspekt je nutné ocenit, že spolu se zákony jsou předkládána i očekávaná znění vyhlášek.

III. Závěr:

Předložená zpráva RIA je naprosto neakceptovatelná. Vzhledem k vyložení formálnímu a heslovitému pojetí předložené zprávy je řešením zpracování skutečné zprávy RIA od počátku.

Vypracoval: **Libor Dušek, Ph.D.**

Prof. Ing. Michal Mejstřík, CSc.
předseda komise